

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
3.Bf.132/2012/14. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság **Budapesten, 2013. év június hó 12. napján** tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

Ítéletet:

Az emberölés bűntettének kísérlete miatt a vádlott ellen indult büntetőügyben a **Fővárosi Törvényszék** 2012. február 29. napján kelt **23.B.1257/2010/52. számú** ítéletét **megváltoztatja.**

A vádlott cselekményét **életveszélyt okozó testi sértés bűntette kísérletének** (Btk. 170. § (1) bekezdés, (6) bekezdés I. tétel) minősíti.

A szabadságvesztés büntetését **3 (Három) év börtönre enyhíti.**

A vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől előzetes fogvatartásban töltött időt is beszámítani rendeli a kiszabott szabadságvesztésbe.

Az ítélet fejrészában megjelölt tárgyalási napok közül az október 27. napot október 7.-re helyesbíti.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja.**

A másodfokú eljárásban felmerült **13.320,-** (Tizenháromezer-háromszázhusz) Ft bűnügyi költséget az **állam viseli.**

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

Az elsőfokú bíróság ítéletében a vádlottat emberölés bűntettének kísérlete [Btk. 166. § (1) bekezdés] miatt 6 év fegyházbüntetésre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról, a lefoglalt bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

Az ítélet ellen az ügyész a vádlott terhére, a büntetés súlyosítása, hosszabb tartamú szabadságvesztés kiszabása érdekében; a vádlott és védője téves minősítés miatt és a büntetés enyhítéséért jelentettek be fellebbezést.

A **Fővárosi Főügyészség Bf.4868/2010. számú**, a fellebbezés írásbeli indokolását tartalmazó beadványában arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság valamennyi bűnösségi körülményt számba vett, azonban azokat nem a súlyuknak megfelelően értékelt, ezért a kiszabott büntetés eltúlzottan enyhe.

A vádlott jelentős tárgyi súlyú bűncselekményt valósított meg, mely büntetési tételének felső határa a többszörös visszaesői minőségre figyelemmel a felével emelkedik.

Terhére nagyszámú és jelentős nyomatékú súlyosító körülmény értékelhető. Többször is volt büntetve, büntetőeljárások hatálya alatt, szabadulását követő fél éven belül követte el az újabb bűncselekményt, amellyel közvetlen életveszélyes sérülést okozott. Korábbi büntetéseai visszatartó erőt nem jelentettek.

Ezzel szemben a cselekmény kísérleti szakban maradása és ténybeli beismerése értékelhető enyhítő körülményként. Megjegyzendő azonban, hogy a halálos eredmény elmaradása csupán az orvosi beavatkozásnak volt köszönhető, illetve beismerése kisebb súllyal vehető figyelembe, mivel bűnösségét vitatta.

A súlyosító körülmények nagy számára és a vádlott személyére figyelemmel a büntetés törvényi minimumhoz közeli mértékben történő meghatározása nem megfelelő joghátrány, a büntetési célok eléréséhez, a többszörös visszaeső vádlottal szemben főként az egyéni megelőzés érdekében hosszabb tartamú fegyházbüntetés kiszabása szükséges és indokolt.

A **Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség Bf.412/2012/1. számú** átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta, a vádlott és védője által benyújtott fellebbezést alaptalannak tartotta.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat megtartotta és ügyfelderítési kötelezettségének is eleget tett. A vádlott beismerte, hogy a sérüléseket ő okozta, de védekezésére figyelemmel az elsőfokú bíróság vizsgálta, hogy javára a jogos védelem megállapítható-e. Helyesen mutatott rá, hogy a vádlott és a sértett között még dulakodás sem volt, ezt a terhelt sem vitatta a nyomozás során tartott szembesítéskor.

A bíróság indokolási kötelezettségét is teljesítette, számot adott arról, hogy a vádlotti védekezést miért vetette el, és mely bizonyítékokra alapította a tényállást.

A mérlegeléssel megállapított tényállás megalapozott és irányadó a másodfokú eljárásban is.

Az elsőfokú bíróság okszerűen vont következtetés a vádlott bűnösségére, cselekményét törvényesen minősítette, annak jogi indokolása is helyes.

A büntetés kiszabásakor irányadó körülményeket az elsőfokú bíróság helyesen vette számba, azonban a nagyobb számú súlyosító körülményeket nem kellő súllyal értékelt.

A vádlott fiatal kora ellenére többszörös visszaeső, korábban erőszakos bűncselekmény, rablás miatt is állt már bíróság előtt. Az újabb bűncselekményt fél évvel a korábbi büntetéséből történt szabadulását követően, több büntetőeljárás hatálya alatt, fényes nappal, az utcán, kábítószerrel befolyásolt állapotban valósította meg. Cselekménye következtében a sértett közvetlenül életveszélyes állapotba került, életét a gyors és szakszerű orvosi segítség mentette meg. Ezzel szemben az időmúlás nem olyan mértékű, mely nyomatékos enyhítő körülményt

jelenthetne. Ezért a büntetés célja vele szemben csak súlyosabb büntetés kiszabásával érhető el.

Az ítélet bevezető része annyiban szorul pontosításra, hogy a 2011. októberi tárgyalási hatánap nem 27-én, hanem helyesen 7-én került megtartásra.

Mindezekre tekintettel indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az ítéletet akként változtassa meg, hogy a bűnösségi körülményeket egészítse ki, a vádlottal szemben súlyosabb büntetést szabjon ki, a bevezető részben az elírást javítsa ki, egyebekben a Be. 371. § (1) bekezdés alapján az ítéletet hagyja helyben.

A nyilvános ülésen a **vádlott védője** a bejelentett fellebbezését változatlan tartalommal tartotta fenn.

A vádbeli eseményt megelőzően a vádlott felelősségre vonta sértettet, hogy miért adott el kábítószer a testvérének, ekkor a sértett bántalmazta is a vádlottat. A sértett nem tagadta, hogy megfenyegette a vádlottat, illetve hogy a kés a zsebében volt. Amikor a kés felé nyúlt, a vádlott arra következtetett, hogy az élete veszélyben van, ezért vette elő a saját kését és célzás nélkül, kaszáló mozdulattal szúrta meg a sértettet, tehát jogos védelmi helyzetben cselekedett.

Amennyiben az ítélőtábla nem osztja a büntethetőséget kizáró ok körében kifejtett álláspontját, másodlagos indítványa szerint az elsőfokú bíróság tévesen minősítette a cselekményt, a rendelkezésre álló bizonyítékokból az emberölési szándékra nem vonható következtetés, a vádlott magatartása helyesen életveszélyt okozó testi sértés büntette. A minősítés megváltoztatása indokolja a kiszabott büntetés lényeges enyhítését is.

A **vádlott** felszólalásában nyilatkozott a saját és a sértett magasságára és testsúlyára és testalkatára. Előadása szerint nem tudott arról, hogy a sértett Hepatitis C betegségben szenved, illetve csak az orvos-szakértői véleményben olvasta, hogy ez milyen következményekkel jár. A másodfokú eljárás során fenntartotta, hogy az általa használt 7-8 cm hosszú, kb. 1 cm pengéjű, kinyitható késsel történt bántalmazáskor nem akart sérülést okozni, a sértett életének kioltása sem állt szándékában.

Az ügyészi fellebbezés nem alapos, a bejelentett vádlotti és védői fellebbezések eredményre vezettek.

A másodfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott ítéletet a Be. 348. § (1) bekezdés alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok szerint folytatta le. A Be. 75. § (1) bekezdésben megfogalmazott ügyfelderítési kötelezettségnek eleget tett, a tényállás alapos és hiánytalan felderítése érdekében valamennyi, az ügy helyes ténybeli és jogi megítéléséhez elengedhetetlen bizonyítékot beszerezett.

Kihallgatta tanúként a vádlott hozzátartozóit és ismerőseit az előzményekről, a sértettet, a sértett volt feleségét, és az eseménykor a sértett társaságában lévő 1. sz. tanút.

A vádlott hozzátartozóit tanúkénti kihallgatásukat megelőzően a Be. 82. § (1) bekezdés megfelelő pontjára történt figyelmeztetéssel kioktatta mentességi jogukra. Az elsőfokú bíróság a tárgyaláson részletesen meghallgatta az ügyben eljáró igazságügyi orvos-szakértőket.

Ismertette mindazokat az okirati bizonyítékokat, amelyek az ügy eldöntése körében releváns adatokat tartalmaznak, ezzel eleget tett azon követelménynek is, mely szerint a bíróság csak olyan bizonyítékot használhat fel és értékelhet, amelyet a tárgyalás anyagává tett.

A vádlottat és a tanúkat részletesen nyilatkoztatta az elkövetés eszközéről, a 2011. június 24. napján tartott tárgyaláson a vádlottnak és a szakértőnek, a 2012. február 29-i határnapon 1.sz. tanúnak is felmutatta a terhelt lakóhelyén lefoglalt kést, azonban kétséget kizáró módon nem sikerült azt azonosítani.

Az ügy érdemi elbírálásának eljárásjogi akadályja nem merült fel. Ennek során a másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy az ítélet a Be. 351. § (2) bekezdés b.) pont II. fordulata és c.) pont alapján részben megalapozatlan, mert a tényállás iratellenes és hiányos.

A megalapozatlanságot a másodfokú bíróság a Be. 352. § (1) bekezdés a.) pont értelmében az iratok tartalma alapján történt helyesbítéssel és kiegészítéssel orvosolta.

A történeti tényállást **kiegészíti azzal az ítélet 4. oldal második bekezdésben**, hogy a sértett 1982. július 11. napján született (nyomozati iratok 129. oldal). a vádlott 170 cm magas, 70 kg súlyú. a sértett 180 cm magas, 110 kg súlyú, „kigyúrt” testalkatú. A sértett Hepatitis C fertőzött, azonban e betegségéről és annak következményeiről a vádlott nem bírt tudomással. (zárójelentés nyomozati iratok 241. oldal, másodfokú iratok 14. számú jegyzőkönyv 3. oldal).

Az ítélet 4. oldal harmadik bekezdésből mellőzi azt a részt, hogy „a sértett - kiabálva - két kézzel megragadta a vádlott felsőruházatát”.

Az ítélet 4. oldal negyedik bekezdés helyébe az alábbi illeszti:

„A vádlott ekkor a zsebéből hirtelen előrántott egy 7 cm pengehosszúságú, kinyitható, kb. 1 cm átmérőjű kést és azzal gyors, kaszáló mozdulattal a sértett nyakát és vállát sértette meg úgy, hogy az eszköz éle mozdult el a testfelszínen, majd egy alkalommal mellkasán megszúrta úgy, hogy szúráshoz éhatás is társult. A nyak sérülését közepes erőbehatás okozta, a vállat és a mellkast ért sérülés pedig kis erőbehatás kapcsán alakult ki.” (1. sz. tanú nyomozati vallomása 115. oldal, a vádlott felszólalása másodfokú iratok 14. számú jegyzőkönyv 3. oldal, igazságügyi orvos-szakvélemény nyomozati irat 300-303. oldal, a szakértő nyilatkozata elsőfokú iratok 42. számú jegyzőkönyv 2. oldal).

Az ítélet 4. oldal ötödik bekezdés első mondat helyébe az alábbi illeszti:

„A bántalmazás következtében a sértett 3 rendbeli sérülést szenvedett el:

- a mellkas bal oldalán, az emlőtől három harántujjal lejjebb, 3 cm-es éles szélű, 3-5 cm szúrcsatornájú, a belső emlőverőeret átmetsző, vérömlenyt eredményező szúrt-metszett sérülést. A bordaközi ütőér sérülése miatt a sértett jelentős vérvesztés miatt schockos állapotba került, mely közvetlen életveszélyes állapot. Ezt a jelentős vérvesztést azonban kizárólag a sértett Hepatitis C betegsége miatti vérzékenysége okozta. A bordaközi ütőér sérülése általában egészséges egyénknél nem okoz életveszélyes vérzést, mert ez olyan kis átmérőjű ér, amelyet sérülés esetén az izomzat nyomban összehúz, tamponál.
- a nyak bal oldalán 4 cm hosszúságú, éles szélű, nyakcsigolya harántnyúlványig terjedő metszett sérülést,
- a bal vállon 2 cm hosszúságú, éles szélű metszett sérülést.” (igazságügyi orvos-szakvélemény nyomozati irat 297-304. oldal, a szakértők nyilatkozata elsőfokú iratok 21. számú jegyzőkönyv 16-18. oldal és 42. számú jegyzőkönyv 2-3. oldal).

Az ítélet 4. oldal utolsó bekezdést és az 5. oldal első bekezdést a tényállásból kirekeszti.

A fenti változtatásokkal a tényállás a Be. 351. § (2) bekezdésben felsorolt hibáktól és hiányosságoktól mentessé vált, ezért a Be. 352. § (2) bekezdés alapján a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

Az ítéletnek a - Be. 258. § (3) bekezdés d.) pont szerinti - bizonyítékok számbavételét tartalmazó részében az elsőfokú bíróság részletesen és iratszerűen ismertette a vádlottnak és a tanúknak az eljárás különböző szakaszaiban tett nyilatkozatait, illetve felsorolásszerűen utalt az egyéb bizonyítékokra.

A Be. 78. § (3) bekezdés értelmében a bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékeli, és a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítja meg.

Az elsőfokú bíróság a beszerzett bizonyítékok fenti módon történő vizsgálata, mérlegelő tevékenysége körében a hétköznapi gondolkodással ellentétes következtetést nem tett, logikai hibát nem vétett.

Bizonyítékértékelő tevékenysége során azonban a törvényi rendelkezéseket nem tartotta be maradéktalanul. Ugyanis a tényállásban leírt tények egy része nem felel meg a törvényszék által hitelesnek elfogadott és a tényállás megállapításának alapjául szolgáló bizonyítékoknak. Másrészt az elsőfokú bíróság adós maradt az igazságügyi orvos-szakértői vélemény és a szakértők tárgyalási nyilatkozatainak teljes körű értékelésével, ennek következményeként az ügy eldöntése - elsődlegesen a minősítés - szempontjából releváns tényeket nem vizsgált meg.

A bizonyítási eljárás eredményeként megállapított történeti tényállás tartalmazza, hogy a sértett 2010. januárban **testi fölényét kihasználva** bántalmazta a vádlottat. E ténymegállapítás alapjául azonban a rendelkezésre álló bizonyítási anyagban csupán egy vallomásrészlet szolgál, nevezetesen a vádlottnak a 21. számú jegyzőkönyv 10. oldalán tett nyilatkozata, miszerint a sértett nagyobb darab volt nála, ezért félt tőle. Önmagában ez a vallomás a vádlott és a sértett magasságának

és súlyának megállapítása nélkül nem elegendő a fizikai különbségekre levont következtetésre. A tényállás megalapozatlanságát a másodfokú bíróság a vádlott érdemi felszólalásában foglalt adatok tényállásba történő beemelésével küszöbölte ki és rögzítette a sértett és a vádlott testi adottságait.

A törvényszék ítéletének 5. oldal harmadik bekezdésében kifejtette, hogy a tényállást - a vádlotti vallomást egyéb bizonyítékokkal nem ütköző részében fogadva el - elsődlegesen a sértett és 1.sz. tanú nyomozati vallomása alapján állapította meg. A másodfokú bíróság itt kiemeli, hogy a bizonyítékok bíróság által történt értékelésének nem tiltott, hanem megszokott módja az, hogy a bíróság a vallomás egyes - általában más bizonyítékokkal is megerősített - részeit fogadja el irányadónak a történeti tényállás megállapítása során, míg a vallomásnak olyan részeit, amelyek más bizonyítékokkal ellentétesek, figyelmen kívül hagyja (BH 1998/418. számú eseti döntés). Az elsőfokú bíróság azonban ezen elvet megsértve fogadta el és tette tényállás részévé a vádlott vallomásának azt a részét, hogy a késsel történt szúrás előtt a sértett **két kézzel megragadta a felsőruházatát**. Vádlottnak gyanúsítottként 2010. február 18. napján tett első kihallgatási jegyzőkönyvében szerepel ilyen előadás (nyomozati iratok 383. oldal), melyet tartalmában egyezően megismételt 2010. június 07. napján is (nyomozati iratok 395. oldal). Vallomásának e részét azonban a sértett és 1. sz. tanúk nyomozás során tett nyilatkozatai egyértelműen cáfolták. A tanúk minden alkalommal egyezően adták elő, hogy a szúrást megelőzően csak hangos vita volt, dulakodás nem, a vádlott azonnal, „plekniből” szúrt (nyomozati iratok 115., 135-137., 155-157. oldal), egyébként a sértettel 2010. július 13. napján tartott szembesítésen ezzel a vádlott is egyetértett (nyomozati iratok 415. oldal). A bizonyítékok fenti módon történő összevetése alapján egyértelműen látható, hogy a tényállás e része iratellenes, ezért a másodfokú bíróság e megállapítást az ítélet 4. oldal harmadik bekezdéséből mellőzte.

A késsel történő **bántalmazások erejéről** az igazságügyi orvos-szakértői vélemény III. pontja (nyomozati iratok 302-303. oldal) az alábbiakat tartalmazza:

- a nyak bal oldalán létrejött sérülés közepes vagy esetlegesen azt meghaladó,
- a bal válltájék sérülése kis vagy esetlegesen közepes,
- a mellkas bal oldalán kialakult sérülés pedig középezt meg nem haladó erejű erőbehatás eredményeként alakulhatott ki.

Az elsőfokú bíróság a tényállásban a nyak és a mellkas esetében közepes, míg a bal válltájékon kis-közepes erőbehatást állapított meg. Ez azonban nem felel meg a Be. 4. § (2) bekezdésben foglalt „in dubio pro reo” alapelvnek, ugyanis ha nincs kétséget kizáróan bizonyítva a bántalmazás ereje, akkor az eljárási törvény szerint mindig a vádlott javára kell mérlegelni. Tehát a közepes vagy esetlegesen azt meghaladó erőt közepes (nyak), a kis vagy esetlegesen közepes erőt (ball váll) és a középezt meg nem haladó erőt (mellkas) kis erőként kell megállapítani. A másodfokú bíróság ennek megfelelően pontosította az ítélet 4. oldal negyedik bekezdés második mondatát.

Az elsőfokú bíróság a tényállás megállapításakor nem vizsgálta, hogy a keletkezett sérülések **szúrt vagy metszett jellegűek-e**. Az ítélet tényállása szerint a vádlott három alkalommal szúrta meg a felsőtestén a sértettet, a bántalmazás következtében a sértett három szúrt sérülést szenvedett. E megállapítás azonban nincs összhangban a szakvélemény leíró részével, az I-II. részben foglalt szakértői megállapításokkal és a vallomásokkal. Illetve a sérülések keletkezési módjának megállapításánál el nem mellőzhető jelentőséggel bír az elkövetés eszközének vizsgálata is, melyet az elsőfokú bíróság elmulasztott.

A vádlott előadása szerint a kés 7 cm pengehosszúságú, kinyitható, pengéje kb. 1 cm átmérőjű. Az igazságügyi orvos-szakvélemény I. része szerint (nyomozati iratok 301. oldal) a mellkason 3 cm, a nyak bal oldalán 4 cm, míg a bal vállon 2 cm hosszúságú, éles szélű sérülés keletkezett. Figyelemmel a kés pengéjének 1 cm-es átmérőjére, az elkövetés eszköze a testfelszínre nem merőlegesen a hegy irányába mozdult el, hanem ahhoz élhatásnak kellett társulnia, ebből pedig azt lehet megállapítani, hogy a sérülések nem, vagy nem kizárólag szúrt jellegűek. Ez összhangban áll 1.sz. tanú kívülálló tanú nyomozati vallomásával, melyben „köríves” mozdulatról számolt be (nyomozati vallomása 115. oldal), ebből is a vádlott kaszáló mozdulatára lehet következtetni.

Az igazságügyi orvos-szakértői vélemény leíró részében (nyomozati irat 300. oldal) egyedül a mellkas műtéti leírásánál található utalás arra, hogy szúrcsatorna széléit meghosszabbították, ebből következtetés vonható a sérülés szúrt jellegére, ahogy azt a szakértők a vélemény 6. oldalán a II. pontban (nyomozati iratok 302. oldal) ilyenként is jelölték. A szúrcsatorna hosszára az igazságügyi orvos-szakértő a tárgyaláson nyilatkozott (elsőfokú iratok 21. számú jegyzőkönyv 17. oldal) azt 3-5 cm-ben határozva meg. Figyelemmel azonban a 3 cm hosszúságú lágy szövetfolytonosság megszakadásra, megállapítható, hogy a mellkasi szúráshoz élhatásnak is kellett társulnia, ezért e sérülés szúrt-metszett jellegű.

A nyak és a bal váll sérülései nem ilyen egyértelmű megítélésűek. Ugyanis az orvos ezeket is szúrt sebnek írta le (nyomozati iratok 298. oldal), azonban az orvosi dokumentáció műtéti leírása a bal fül alatti *metszés* feltárást említi (nyomozati iratok 300. oldal), a bal váll sérüléséről pedig a műtéti lap nem is szól. Az orvosi iratok szerint a nyak és váll sérülések esetében szúrcsatornát nem tártak fel.

Az igazságügyi orvos-szakértő tárgyalási nyilatkozata is azt erősíti, hogy nyaki tájékon nem egyértelmű, hogy szúrt sérülés keletkezett, lehet hogy szúrt-metszett (elsőfokú iratok 42. számú jegyzőkönyv 2. oldal).

E két sérülést egyébként a szakvélemény I. és II. pontjában (nyomozati iratok 301-302. oldal) a szakértők sem szúrt sérülésként jellemzik - szemben a mellkasi sérüléssel -, hanem csupán 8 napon belül gyógyuló lágy szövetfolytonosság megszakadást írnak le.

A nyakon lévő 4 cm és a vállon lévő 2 cm hosszúságúnak leírt bőrfelszíni sérülésekből egyértelműen következik, hogy az elkövetés eszközének éle mozdult el a testfelszínen, ezek a sérülések tehát nem szúrt, hanem metszett jellegűek.

Így a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján - a kétséget kizáróan nem bizonyított tény a vádlott javára értékelve - ítéleti bizonyossággal azt lehet megállapítani, hogy a sértett a mellkason szúrt-metszett, míg a nyak és a váll területén metszett sérülést szenvedett el. A másodfokú bíróság a tényállást az ítélet 4. oldal negyedik és ötödik bekezdés első mondatában ennek megfelelően helyesbítette.

A törvényszék a bizonyítékok számbavétele során kiemelte, hogy az igazságügyi orvos-szakértő előadása szerint a sértettnek nagy szerencséje volt, hogy elkezdett erősen vérezni, mivel szervezete a **Hepatitis C** miatt nem tudta volna kompenzálni a vérzést (elsőfokú ítélet 11. oldal második bekezdés).

A szakértő tárgyalási nyilatkozatából azonban teljesen figyelmen kívül hagyta, hogy bordaközi ütőér sérülése következtében jelentős vérveszteség kizárólag a sértett Hepatitis C betegsége miatti vérzékenysége miatt alakult ki. Nem gyakori, hogy ez a bordaközi, kis átmérőjű ütőér vérzése ilyen állapotot eredményez, ugyanis egészséges szervezetű egyénknél ilyen sérülés esetén az izomzat nyomban összehúzódik, így nagyobb vérzés nem alakul ki. (elsőfokú iratok 42. számú jegyzőkönyv 2-3. oldal).

Mindebből tehát bizonyítást nyert, hogy a vérveszteség miatti shockos állapot - mely közvetlen életveszély - kizárólag a sértett Hepatitis C fertőzöttsége miatti vérzékenysége okozta. A vádlott - más bizonyítékokkal meg nem cáfolta, ezért a másodfokú bíróság által elfogadott - előadása szerint nem tudott arról, hogy a sértett Hepatitis C betegségben szenved, illetve, hogy ez milyen következményekkel járhat (másodfokú iratok 14. számú jegyzőkönyv 3. oldal). Ezeknek, a minősítés szempontjából releváns tényeknek a megállapítása elmaradt, a másodfokú bíróság a tényállás hiányosságában megmutatkozó megalapozatlanságot - a 4. oldal második bekezdésben és ötödik bekezdés első mondatában - az iratok tartalma alapján küszöbölte ki.

A törvényszék bizonyítékokat mérlegelő tevékenysége a fenti kiegészítésekkel tekinthető teljesnek.

Az elsőfokú bíróság az irányadó tényállás alapján okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére. Itt utal arra az ítélőtábla, hogy a módosított és a másodfokú eljárásban irányadó tényállásból egyértelműen következik, hogy a vádlott - jogtalan támadás vagy ennek a közvetlen veszélye hiányában - nem volt jogos védelmi helyzetben, mivel a késsel történő bántalmazás előtt nem történt sem dulakodás, sem felsőruházatának megragadása.

Az elbírált bűncselekmény jogi értékelését az ítélőtábla tévesnek találta.

Az életveszélyt okozó testi sértés büntetést az emberölés büntetnének kísérletétől az határolja el, hogy az elkövetőt a testi sérülés okozásának, vagy a sértett megölésének - akár egyenes, akár eshetőleges - szándéka vezette-e (például BH 2006/240., BH 2005/166., BH 2004/264., BH 2003/175., BH 2003/1., BH 2000/524., BH 1999/539., BH 1993/405., BH 1996/511., BH 1980/120. számú eseti döntések)

A vádlott az eljárás során a tények beismerése mellett mindvégig tagadta, hogy a sértettet meg akarta ölni. Ebben az esetben a bíróságnak a cselekmény tárgyi oldali ismérveiből kell okszerű következtetést vonni a vádlott elkövetéskori aktuális tudattartalmára.

Ahogy azt az elsőfokú bíróság az ítélet 13. oldalán a jogi indokolás körében - az élet és testi épség büntetőjogi védelméről szóló 15. számú irányelvben foglaltakat követve - helyesen fejtette ki, a tárgyi és alanyi tényezők gondos értékelése útján lehet megnyugtatóan állást foglalni arról, hogy az elkövető szándéka ölésre avagy bántalmazásra irányult.

Mivel a törvényszék a tárgyi tényezőket a megalapozatlan tényállásból adódóan nem tárta fel helyesen, ezért a levont jogi következtetése is téves.

Önmagában az elkövetés eszközének - 7 cm pengehosszúságú és kb. 1 cm átmérőjű kés - veszélyes voltából és a vádlott által a sérült testtájék - főként a nyak és mellkas - életfontosságú szerveket tartalmazó jellegéből nem lehet az ölési szándékra következtetni, hiszen az elkövetés további mozzanatai azt nem támasztják alá.

Az irányadó történeti tényállás szerint ugyanis a vádlott kaszáló mozdulattal, metszett, 8 napon belül gyógyuló sérüléseket okozva, közepes erővel sértette meg a sértett nyakát, illetve kis erővel a vállát. A súlyosabb, 8 napon túli sérülés a mellkason alakult ki, itt azonban a vádlott kis erővel szúrta meg a sértettet. A nyak- és vállsérülés esetében a bántalmazás módja, a mellkasi sérülésnél pedig a szúrás ereje kétségesse teszik annak megállapítását, hogy a vádlott akár eshetőlegesen szándékkal meg akarta volna ölni a sértettet.

Ezek a tényezők annak eldöntéséhez nyújtanak következtetési alapot, hogy a cselekményre testi épséget sértő szándékkal került sor, de az elkövetés eszközét és a támadott testtájékot is figyelembe véve, a vádlottnak számolnia kellett azzal, hogy súlyos, életveszélyes sérülést okozhat a sértettnek, és abba belenyugodva cselekedett.

A befejezett életveszélyt okozó testi sértés büntetében történő bűnösségének kimondását azonban a javára megállapítható, a Btk. 27. § (1) bekezdés szerinti ténybeli tévedés kizárja. E jogszabályhely értelmében nem büntethető az elkövető olyan tény miatt, amelyről az elkövetéskor nem tudott.

A szakértő nyilatkozata alapján egyértelműen megállapítható, hogy a mellkasi sérülés következtében létrejövő vérvesztést kizárólag a sértett Hepatitis C betegsége miatti vérzékenysége okozta. A vádlott azonban a sértett fertőzöttségéről és annak lehetséges következményeiről az elkövetéskor nem tudott, arról kizárólag a szakvéleményből értesült. Ezért felelőssége az életveszélyes sérülés, mint eredmény tekintetében nem állapítható meg.

Az elkövetés időpontjában a vádlott tudata azonban átfogta az élet veszélyeztetésének lehetőségét és ebbe belenyugodott, hiszen tisztában volt azzal, hogy például a szív sérülésével, mellüreg megnyílásával, vagy más, a sértett betegségével össze nem függő módon életveszély kialakulhatott volna, de eziránt közömbös maradt. Ezért a vádlott cselekménye a Btk. 170. § (1) bekezdésébe ütköző és a (6) bekezdés I. tétele szerint minősülő életveszélyt okozó testi sértés büntettének a Btk. 16. §-a szerinti kísérleteként minősül.

A Btk. 83. § (1) bekezdés értelmében a büntetést - céljának (37. §) szem előtt tartásával - a törvényben meghatározott keretek között úgy kell kiszabni, hogy igazodjék a bűncselekmény és az elkövető társadalomra veszélyességéhez, a bűnösség fokához, továbbá az egyéb súlyosító és enyhítő körülményekhez.

A minősítés változására tekintettel a másodfokú bíróság mellőzi az enyhítő körülmények köréből az eshetőleges szándék értékelését, ugyanis az életveszélyt okozó testi sértés esetén csak az vehető enyhítő körülményként figyelembe, ha az eredmény tekintetében az elkövetőt gondatlanság terheli (BH 1992/443. számú eseti döntés); illetve a közvetlen életveszély okozását nem tekinti a súlyosító körülménynek.

Az elsőfokú bíróság által a vádlott terhén megállapított emberölés büntettének kísérlete öt évtől tizenöt évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetett, az életveszélyt okozó testi sértés büntette kísérletének büntetési tétele pedig kettő évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés. Bár a törvényalkotó a büntetési tételkeret meghatározásával az életveszélyt okozó testi sértést is a kiemelkedő tárgyi súlyú személy elleni bűncselekmények között helyezte el, de az emberöléshez képest a vádlott által megvalósított bűncselekmény lényegesen enyhébb megítélésű, mely tény szükségszerűen maga után vonja a kiszabott büntetés mértékének felülbírálatát.

A vádlott alanyi társadalomra veszélyességének vizsgálata során nem maradhat figyelmen kívül, hogy a cselekmény elkövetésekor 23 éves terhelt többszörös visszaeső, a visszaesői minőséget megalapozó elítélésen kívül is számtalan alkalommal volt büntetve, jelenleg is több eljárás van ellene folyamatban. A vádlott büntetőeljárások hatálya alatt, erről tudva követett el újabb bűncselekményt, ez fokozott bűnözési elszántságára utal (FBK 1994/32. számú eseti döntés). Mindezek alapján a személyében rejlő fokozott társadalomra veszélyességre lehet következtetni.

A büntetéskiszabási szempontok fenti módon történő értékelésének eredményeként a másodfokú bíróság megítélése szerint a vádlottal szemben a Btk. 87. § (2) bekezdés c.) pontja szerinti enyhítő szakasz alkalmazása nem indokolt, különösen alanyi társadalomra veszélyessége miatt - a mellékbüntetés tartamának érintetlenül hagyása mellett - a büntetési tétel alsó határát meghaladó végrehajtandó szabadságvesztés kiszabása szükséges. A Btk. 37. § szerinti büntetési célok

eléréséhez az ítélőtábla álláspontja szerint 3 évi tartamban meghatározott büntetés felel meg.

A másodfokú bíróság a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát a Btk. 45. § (2) bekezdés alkalmazásával határozta meg a Btk. 43. § a.) pont szerinti börtönben.

A Btk. 45. § (2) bekezdés értelmében a törvényben előírtnál eggyel szigorúbb vagy enyhébb végrehajtási fokozat különösen az elkövető személyiségére és a bűncselekmény indítékára figyelemmel határozható meg. Az irányadó tényállás alapján a cselekményt 2010. januárjában megelőzte a vádlott és a sértett között egy - a vádlott testvérének drogfogyasztása miatt kialakult - vita, mely tettelegességbe torkollott, ennek eredményeképpen a vádlott súlyosan megsérült. Ezt követően a vádlott és a sértett viszonya megromlott, a vádlott féltette a testvérét, aki tudomása szerint a sértettel közösen fogyasztott kábítószer. Ez az előzmény nagyban hozzájárult, lényegében a jelen cselekmény kiváltó oka volt, ezt méltányolva látott lehetőséget a másodfokú bíróság az eggyel enyhébb végrehajtási fokozat megállapítására.

Fenti indokokra figyelemmel az ítélőtábla - a Be. 361. § (1) bekezdés alapján nyilvános ülésen eljárva - a Be. 370. § alkalmazásával a Be. 372. § (1) bekezdés alapján az elsőfokú bíróság ítéletét szemben megváltoztatta. Egyéb, a törvénynek megfelelő rendelkezéseit pedig a Be. 371. § (1) bekezdés alapján helybenhagyta.

A vádlott által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől előzetes fogvatartásban töltött idő beszámítása a Btk. 99. § (1) és (2) bekezdésen alapul.

Az ítélőtábla a határozat fejrészában a tárgyalási napok megjelölése körében észlelt nyilvánvaló elírást az iratok tartalma alapján helyesbítette.

Tekintettel arra, hogy vádlotti és védői fellebbezések eredményre vezettek, a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget a Be. 381. § (2) bekezdés alapján az állam viseli.

A Fővárosi Ítélőtábla ítélete elleni fellebbezést a Be. 386. § (1) bekezdés zárja ki.

Budapest, 2013. év június hó 12. napján

Dr. Nehrer Péter s.k.
a tanács elnöke

. Sárecz Szabina Martina s.k. Dr. Hrabovszki Zoltán s.k.
előadó bíró bíró

A Fővárosi Törvényszék 2012. február 29. napján kelt **23.B.1257/2010/52.** számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság **3.Bf.132/2012/14.** számú ítéletében foglalt változtatásokkal **2013. év június hó 12. napján jogerős és végrehajtható.**

Budapest, 2013. év június hó 12. napján

**. Nehrer Péter s.k.
a tanács elnöke**

A kiadmány hitelül:

bíróági ügyintéző